

Viite: Toimenpidelupa lintutornin rakentamiseksi vesialueelle RN.o 858-876-1-0

Vastine lupahakemuksesta tehtyihin oikaisuvaatimuksiin

Tuusulan kunnan yhdyskuntatekniikan palvelualue on hakenut maankäyttö- ja rakennuslain mukaista toimenpidelupaa rakentaa esteetön lintutorni kiinteistölle Rn:o 858-876-1-0 ja samalla purkaa vanha lintutorni. Esteettömän lintutornin rakentamiseen sisältyy lupahakemuksessa myös esteettömän pitkospuuväylän rakentaminen lintutornille. Lupaa haettavan väylän pituus on 76 metriä. Väylän alkuosuus (149 m) on hyväksytty aiemmin teknisen lautakunnan kokouksessa puistosuunnitelmana (11.6.2019 § 79).

Lupahakemuksen kuulutuksen yhteydessä hakemuksesta jätettiin kaksi saman sisältöistä muistutusta. Toinen kiinteistöltä Rn:o 878-402-1-14 ja toinen kiinteistöltä Rn:o 878-402-1-g. Tuusulan kunnan rakennusvalvonta myönsi toimenpideluvan hankkeelle 23.6.2021 (LP-858-2020-01922). Lupapäätöksestä on jätetty kaksi oikaisuvaatimusta, toinen kiinteistöltä Rn:o 878-402-1-14 ja toinen kiinteistöltä Rn:o 878-402-1-g. Oikaisuvaatimuksissa esitetyistä huomautuksista esitämme seuraavaa:

Teknisen lautakunnan päätökset 11.6.2019 (§79) ja 9.6.2020 (§73), kunnanhallituksen päätös 10.8.2020 (§271)

Tässä hankkeessa se osa pitkospuureitin loppupäästä, joka poikkeaa puistosuunnitelmasta, ja itse lintutorni tarkemman detaljisuunnittelun jälkeen on luvitettu MRL:n mukaisessa toimenpidelupaprosessissa, jotta hankkeen vaikutukset ja naapurien kuulemiset tulevat tarkemmin tarkasteltua. Puistosuunnitelmassa ei yleensä esitetä rakenteiden julkisivupiirustuksia, korkeusasemaa ja rakenteita sillä tarkkuudella ja sitovuudella kuin toimenpideluvissa. Päätöstä toimenpideluvasta ei voida perua sillä perusteella, että hankkeen taustalla on puistosuunnitelma. Lupapäätös ei myöskään ole ristiriidassa teknisen lautakunnan päätöksen kanssa siten, että lupapäätös tulisi perua.

Tekninen lautakunta päätti 11.6.2019

- hyväksyä Tuusulanjärven esteettömät pitkospuut puistosuunnitelmaehdotuksen, piir.nro 2075/1-4
- määrätä maankäyttö- ja rakennuslain 202 §:n mukaisesti katusuunnitelmien hyväksymispäätöksen tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman
- ennen kilpailutusta rakennuskuvat ja suunnitelmien toteutukset eri vaihtoehdoilla hyväksytetään lautakunnalla. Ylläpito- ja muut kustannusarviot sekä turvallisuusnäkökulmat huomioitava suunnitelmissa.

Teknisen lautakunnan kokouksessa 9.6.2020 (§73) lautakunta päätti hyväksyä silloiset urakkalaskentaan edotetut kaide- ja lintutornimallit ja päätti samalla pidättäytyä toistaiseksi kohteen rakentamisesta taloudellisen tilanteen johdosta ja ehdottaa asian valitsemista säästökohteeksi.

Tältäkkään osin toimenpidelupapäätös ei ole ristiriidassa teknisen lautakunnan päätöksen kanssa. Toimenpidelupa ei ole päätös kohteen rakentamisesta tai kilpailuttamisesta. Kunnanhallitus käytti otto-oikeuttaan teknisen lautakunnan päätökseen ja hyväksyi rakennussuunnitelmat esteettömästä pitkospuureitistä ja lintutornista ja velvoitti asianomaisia viemään eteenpäin hankkeen toteuttamista. Tämäkään päätös ei muodosta sellaista ristiriitaa toimenpidelupapäätöksen suhteen, että päätös tulisi tai että sen edes voisi perua. Toimenpideluvan myöntämisen perusteista on säädetty MRL 136 §:ssä. Teknisen lautakunnan tekemän päätöksen mukaisesti suunnitelmat esitellään lautakunnalle ennen kilpailutusta. Kilpailutus tehdään sen jälkeen, kun hankkeella on lainvoimainen toimenpidelupa ja asianosaiset luottamuselimet ovat hankkeen hyväksyneet. Se, että lintutornin paikka on alkuperäisestä paikasta siirtynyt hieman pohjoisemmaksi, johtuu siitä, että torni halutaan tuoda lähemmäksi avovettä. Tornin ulkoasu on muuttunut toimenpidelupahakemuksen aikana, koska maisemakuvallisista syistä nykyistä muotoa pidetään parempana.

Kuuleminen, ympäristövaikutusten arviointi, kustannukset ja suunnitelmien esittely

Oikaisuvaatimuksen tekijää on kuultu oikaisuvaatimuksen alaisessa päätöksessä. Lupahakemuksen kuuluttamisesta ja tiedottamisesta on vastannut Tuusulan kunnan rakennusvalvonta. Kohde sijoittuu Natura-alueelle, jossa valvovana ympäristöviranomaisena toimii Uudenmaan ELY-keskus. ELY-keskusta on kuultu ja heiltä on pyydetty lausunto hankkeesta. Lausunnossa hanketta ei vastusteta. Sen todetaan noudattavan kohteesta vuonna 2016 laadittua toimenpidesuunnitelmaa.

Hanke ei vaadi ympäristövaikutusten arviointimenettelyä annetun lain mukaista ympäristövaikutusten arviointia. Vaikutusarvioinnin tarpeesta ja menettelyä säädetään MRL 132 §:ssä. Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon mukaan hanke ei myöskään edellytä luonnonsuojelulain 65 b §:n mukaista ilmoitusta, koska toimenpide edellyttää viranomaislupaa, tässä rakennusvalvontaviranomaisen lupaa. Hankkeen maisemallista vaikutusta ympäristöön on arvioitu lupaprosessin aikana mm. Tuusulan kunnan julkisivu- ja lähiympäristölaaturyhmän toimesta ja heidän kannanottonsa johdosta lintutornin ulkoasua on työstetty nykyiseen muotoonsa. Tuusulanjärven ympäristön kohteissa näkyy omaleimaisuus, joka maisemaan soveltuen vahvistaa mielikuvaa Tuusulasta taidekuntana.

Hankkeen kustannukset ja suunnitelmien esittelyn ajankohta luottamuselimille eivät ole peruste olla myöntämättä toimenpidelupaa. Toimenpideluvan myöntämisen perusteista on säädetty MRL 136 §:ssä. Kuten edellä on jo todettu, lopullinen suunnitelma esitellään tekniselle lautakunnalle ja tarvittaessa kunnanhallitukselle ennen kilpailutusta ja kilpailutus tehdään sen jälkeen, kun hankkeella on lainvoimainen toimenpidelupa ja asianosaiset luottamuselimet ovat hankkeen hyväksyneet.

Lintutornin sijainti ja näkymät

Esteettömyysvaatimukset edellyttävät, että koko pitkospuut esteettömiltä osiltaan on rakennettava puupaalujen varaan. Reitin sijainnista ja maaperästä johtuen suora maanvarainen perustus aiheuttaa epätasaisia painumia reitille ja Tuusulanjärven vedenpinnan ollessa säännöstelyrajan ylätasolla, maanvaraisena pitkospuut jäisivät osittain veden alle. Alkumatkaltaan, puistosuunnitelmaosuudella, pitkospuureitin kansi on tasolla +38,65 eli noin 0,5 m nykyisen maanpinnan yläpuolella. Tämä ei näy ympäristöön. Toimenpideluvan mukaisella osuudella pitkospuiden kantta on esteettömyysvaatimuksista johtuen nostettava loivalla kaltevuudella samaan tasoon lintutornin kannen kanssa (+41,61).

Lintutornin kansi on samalla korkeustasolla kuin nykyinen, purettava lintutorni. Matalampi rakennelma ei palvelisi tarkoitustaan lintujen ja järvimaisemien tarkkailuun. Rakennuskohteessa ja ympäristössä Natura-alueella on keväällä 2021 tehty Uudenmaan ELY-keskuksen ohjaamana vesilintujen elinolosuhteita parantavia hoitotoimia maisemaa avaamalla. Puusto kasvaa kuitenkin 2...3 vuodessa takaisin ja tulevaisuudessa aluetta voidaan hoitaa siten, että pitkospuiden ja lintutornin tukirakenteet maisemoituvat kasvavan puuston ja pensaikon suojaan, jos näin halutaan. Kaidetason yläpuolella näkyvyyden on kuitenkin oltava esteetön.

Lintutornilta on matkaa kiinteistön 878-402-1-14 rajalle noin 87 m ja asuinikiinteistöön noin 124 m. Tuusulan kunnan kartta-aineiston mukaan ao. kiinteistön rajalta on 4..13 m:n levyinen vesijättövyöhyke ennen oikaisuvaatimuksessa mainittua kapeaa väylää. Kiinteistön saunarakennus on noin 10 m:n päässä kartan mukaisesta rantaviivasta. Vastaavasti lintutornilta on matkaa kiinteistön 878-402-1-9 rajalle noin 79 m, rantaan 87 m ja asuinrakennuksen yhteydessä olevaan saunaosastoon 115 m. Voimassa olevan asemakaavan mukaan asuinrakennuksen ja vesialueen välinen alue on rantavyöhykettä, jossa rantapuusto tulee säilyttää luonnontilassa. Rantavyöhykkeellä sallitaan yhden, enintään 20 k-m2:n suuruisen rantasaunan rakentaminen. Rakennuksen tulee sijaita vähintään 10 m:n etäisyydellä rannasta ja puuston suojassa. Em. etäisyydet täyttävät MRA 57 §:ssä määritetyt etäisyydet naapurin maasta ja rakennuksista.

Liikenne

Kuten jo lupahakemuksen aikaisemmassa vaiheessa on todettu, lintutornille on katsottu myös vaihtoehtoisia sijainteja mm. järven länsirannalta, mutta niissä on maanomistuksellisia esteitä, pysäköintipaikkaongelmia ja maastollisesti suuria korkeuseroja, jotka eivät mahdollista riittävän loivia kulkukelpoista reittejä liikuntaesteellisille. Valittu paikka täyttää liikenteelliset tarpeet parhaiten niin pysäköintipaikkojen kuin kohteeseen siirtymisenkin osalta. Pysäköintipaikalta on lyhyt, tasainen ja leveä yhteys pitkospuiden alkuun, joka sijaitsee heti Tuusulanjoen ylittävän sillan länsipuolella.

Tuusulassa 17.8.2021

Petri Juhola, Yhdyskuntatekniikan päällikkö